

Thị trường chứng khoán tháng 9 liên quan?

Hoàng Xuân Quyên

Phòng Phân tích & Đầu tư

CTCP Chứng khoán Tân Việt

Diễn biến tháng 8 trên TTCK đã mang đến những bất ngờ bất ngờ. Tính thanh khoản cụ thể thị trường đã tăng hay giảm, chính sách vĩ mô & thông tin thị trường đã minh bạch hay không, lưu ý và nhận định thị trường vào TTCK và nhà đầu tư nên chuyên nghiệp hay không. TTCK và nhà đầu tư hút nhà đầu tư tham gia và vì thế liên quan và thị trường trong tháng 9 là có cơ sở.

Bối cảnh tháng 8

Ngay nhiên các ngày trong tháng 8 dường như trùng lặp với các ngày của tháng ngẫu nhiên. Không ít nhà đầu tư và giới chuyên môn đoán sẽ là tháng của thị trường con gấu (bear market) bởi KQKD quý 3 & 4 sẽ chịu tác động tiêu cực của lạm phát cao và chính sách thắt chặt chi tiêu. Vì thế không ít các tổ chức và các nhà đầu tư chuyên nghiệp chọn lựa tham gia thị trường mà ngược lại sẽ giảm thiểu chi phí đầu tư.

Những sau tuần đầu tiên của TTCK đã diễn ra sôi động nhưng "bối cảnh" nhất là sau khi biên giới giao dịch của thị trường. Tính từ đầu tháng, chỉ số HASTC tăng 37% từ 140.4 lên 193.4 điểm; Vn-Index tăng 92 điểm từ 497.1 lên 539.1 điểm tăng 21%. Ngày 27/8 khi các chỉ số trên Sàn HASTC và khi chỉ số giao dịch đạt 24.571.400 chứng khoán với tổng giá trị 1.595 tỷ đồng. Cùng ngày trên sàn HOSE, 33.644.550 chứng khoán với tổng giá trị giao dịch là 1.345 tỷ đồng đã tạo nên kỷ lục mới của toàn thị trường với 58 triệu chứng khoán và 2940 tỷ đồng giá trị giao dịch. So với tháng 5/08 tháng có giá trị giao dịch thấp nhất từ năm 2008 nay thì giá trị giao dịch trên sàn HASTC tăng 10 lần, sàn HOSE là 5.8 lần. Kết thúc phiên giao dịch 29/8 trên cả hai sàn Quoted Market Turnover 2/9 dài 4 ngày chỉ số HASTC-Index tăng 7,28 điểm (+3,93%), đóng cửa ở mức 192,43 điểm còn chỉ số VN-Index giảm 8,59 điểm (-1,57%), đóng cửa ở mức 539,1 điểm. Khi chỉ số giao dịch đạt 2303 tỷ đồng trên cả hai sàn với 50 triệu chứng khoán chứng khoán.

Tính thanh khoản của thị trường các chỉ số thị trường rõ rệt. Chỉ số vòng quay của vốn thị trường (market turnover) tăng từ 8.73% trong tháng 7 lên 11.4% trong tháng 8 và chỉ số sàn HASTC và 4.60% lên 8% và chỉ số sàn HOSE. Trên cả hai sàn giao dịch chỉ số P/E hiện khoảng 11-12 điểm tăng từ mức 10-12 điểm trước đây. Tỷ lệ lợi nhuận trên vốn đầu tư (ROE) của các doanh nghiệp niêm yết năm 2008. Khi vòng quay TTCK tăng thì mức chi phí.

Thị trường hiệu quả hay không

Hiệu quả của TTCK thực chất là hiệu quả về thông tin (information efficiency) và hiệu quả về hoạt động (operational efficiency). Các chính sách kinh tế vĩ mô và thông tin thị trường càng minh bạch thì TTCK càng hiệu quả về thông tin. Các luật lệ, quy chế, quy tắc và phát triển hàng hóa thị trường, quy định về pháp lý thị trường càng mang tính thị trường thì hiệu quả về mặt hoạt động của thị trường càng lớn.

Như là tháng 5 & 6 - thời điểm TTCK trong tình trạng khủng hoảng trầm trọng. Các chỉ số trở lại dài xu hướng giảm (VN-Index 366 điểm ngày 20/6); HASTC 107.8 ngày 10/6). Lo ngại về cuộc khủng hoảng tài chính – tiền tệ ngày càng gia tăng bất ổn phát 6 tháng cao (18.4%), thâm hụt thặng dư mĩn (14.8 tỷ USD tương đương 20% GDP). Rối loạn thị trường có thể xảy ra do tác động toàn kinh tế của nhà cầm quyền, sự sụt giảm các lĩnh vực có mức rủi ro cao như BĐS, ngân hàng và chứng khoán. Các ngân hàng thương mại thì ảm đạm vì sự sụp đổ thanh khoản trong khi thanh toán các khoản vay tín dụng là các tài sản quá rủi ro như BĐS và chứng khoán. Vào thời điểm đó các nhà đầu tư vô cùng hoang mang vì rổ hàng hóa thông tin hàng hóa không có cơ sở phân biệt, xói mòn vì các chính sách và mô hình công khai minh bạch thì còn phần lớn ngấm ngầm và hành động TTCK của các cơ quan quản lý thị trường.

Nhiều nhà chuyên môn nhận định về công bố công khai dự báo 20.6 tỷ của NHNN ngày 19/6, nguồn vốn ngoại ký FDI tăng 30.6 tỷ ngày 25/6 cùng với 7 gói pháp chế mới phát hành chính phủ và thị trường chứng khoán; hạn chế đầu tư ra ngoài các tác động kinh tế; thị trường chứng khoán; hỗ trợ thanh khoản thị trường ngân hàng và thị trường bất động sản là những ý tưởng có ý nghĩa quyết định nền tâm lý và niềm tin của nhà đầu tư. Về công bố thông tin kịp thời về biến động giá cổ phiếu, lưu chuyển của dòng vốn đầu tư nước ngoài, tình trạng thâm hụt thặng dư mĩn và minh bạch hóa KQKD các DNNY đã giúp các nhà đầu tư có các quyết định hợp lý. Từ 18/8 biên giới giao dịch chứng khoán có thể xem là tác nhân trực tiếp giúp cho giá các loại cổ phiếu đầu tư biến động nhanh hơn và cân bằng. Ngày 17/10 bài này lý giải làm thế nào các thông tin về chính sách và mô hình công khai, minh bạch thị trường cùng với việc UBCK thay vì thị trường là một hàng hóa biên giới giao dịch vài tháng cách đây thì TTCKVN có lẽ đã không rơi vào giai đoạn khủng hoảng nghiêm trọng như thế từ tháng 5 & tháng 6.

Nhà đầu tư chuyên nghiệp phân

Kết quả kinh doanh quý 2 không quá xấu như kỳ vọng trước đây. 16 trong tổng số 299 DNNY báo cáo lợi nhuận thu nhập trên cổ phiếu (EPS) và suất sinh lời của vốn chủ sở hữu (ROE) trong quý 2 giảm so với quý 1 và so với cùng kỳ năm trước tính chung cho toàn thị trường. EPS Q1 & Q2 tương đương là 888 và 783 VNĐ. So với cùng kỳ năm trước tương đương là 1020 VNĐ và 984 VNĐ. ROE tính chung toàn thị trường tương đương 4.53% Quý 1 và 3.93% trong quý 2 (không tính ACB & STB) so với 9% và 10.2% cùng kỳ năm trước.

KQKD quý 2 là con số nhà đầu tư đầu tư danh mục và quyết định giá mua vào và bán ra cổ phiếu. DNNY càng minh bạch thông tin trong báo cáo (VD: trích lập chi phí dự phòng, chi trả lãi vay, lãi lỗ giá) càng tốt các nhà đầu tư quan tâm và tin cậy.

Đầu tư cổ phiếu hiện nay đã có sự lựa chọn kỹ lưỡng và phân vùng về thông tin minh bạch thị trường các ngành nhanh hơn. DNNY có hiệu quả kinh doanh tốt trong Quý 2 của các nhà đầu tư tin tưởng và kỳ vọng sẽ tiếp tục tốt trong quý tiếp theo. Một số cổ phiếu có chỉ số EPS hợp lý (VSP, nhóm hàng Viglacera (DTC, HLY, DAC, VTS, BHV), SJS, S99, TDH, SFI, HPG, DPM...) giá cổ phiếu liên tục tăng vì theo nhà đầu tư kỳ vọng PE khoảng 10-12 lần là mức chấp nhận được. Nhóm các cổ phiếu thuộc ngành hàng thực phẩm, dệt may, thép, nhôm, vật liệu... số các nhà đầu tư tham gia lựa chọn kỹ lưỡng sau khi xem xét kỹ lưỡng kinh doanh mùa vụ và tác động giá của giá cổ phiếu, giá xuất khẩu thép trên thị trường và tín hiệu triển khai các dự án trong năm.

TTCK tháng 9 là quan?

3